

[Undervisningsministeren.]

seringsgraden eller til den faglige bredde sænkes. Da alle normerede studietider er baseret på fuldtidsarbejde med studierne, vil et direktiv om nedsættelse af den normerede studietid uden ændring af kravene til den faglige specialisering eller den faglige bredde kunne være et slag i luften, som blot indebærer en tilsvarende overskridelse af den normerede studietid. Det er dog min opfattelse, at den normerede studietid i mange tilfælde kan forkortes ved nøje vurdering af studieplanernes indhold, uden at kandidaterne af den grund vil blive mindre egnede til de erhvervsfunktioner, de faktisk varetager.

Sammenhængende med dette må det fremhæves, at har vi først et systematiseret efteruddannelses tilbud, som under alle omstændigheder er nødvendigt på grund af den videnskabspllosion, vi oplever i disse år, så vil det også være muligt senere at supplere en uddannelse til enten større faglig bredde eller til en højere specialiseringsgrad.

Et andet problem, som ofte forveksles med forkortelse af de normerede studietider, er forkortelsen af de registrerede studietider. Den registrerede studietid er den tid, den studerende er tilmeldt en uddannelse. Forlader den studerende uddannelsen uden eksamen, kaldes det frafald og betragtes normalt som spild både af den studerendes tid og af samfundets ressourcer. Også i en gennemført uddannelse, hvor studietiden væsentligt overskrider den normerede studietid, er der imidlertid tale om et ressourcespild. Jeg er helt opmærksom på, at dette må tages med væsentlige modifikationer, både fordi registreringssystemet er mangelfuldt, og fordi en afbrudt uddannelse kan have en værdi i sig selv.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at der nu sker en effektivisering af de videregående uddannelser. Frafaldet bør reduceres til et rimeligt niveau og ligge tidligst muligt i uddannelsen, og studierne må tilrettelægges således, at der er nøjere overensstemmelse mellem de normerede og de faktiske studietider, hvilket først og fremmest må forudsætte, at studieplanerne er baseret på realistiske krav til den studerendes arbejdsindsats.

For at kunne følge studieforløbene er det nødvendigt med et bedre studieregiste-

ringssystem end det, der findes i dag. Den offentlige debat, der allerede har været omkring helhedsplanens beregninger af frafald og gennemsnitlig studietid — jeg kan her henvide til min redegørelse for disse problemer til undervisningsudvalget — må med al ønskelig tydelighed have demonstreret behovet for et mere hensigtsmæssigt registreringssystem. Systemet må indebære, at man kan registrere, hvor langt den enkelte er nået i uddannelsen, og dermed også om den pågældende er ophørt med at studere. Det må også indrettes således, at den studerende selv kan vælge, om han eller hun vil registreres som heltidsstuderende eller deltidsstuderende. Også muligheden for at lade sig registrere til enkelte kurser bør være til stede. Vi vil derved have et bedre bevillingsgrundlag og vil også kunne få et klarere billede af de studerendes ønsker til og adfærd i det videregående uddannelsessystem.

Endnu en mulighed for forkortelse af studietiden foreligger. Det er i dag således ved de fleste uddannelser, at hele uddannelsen skal gennemføres, inden der gives eksamensbevis. Det er måske i visse tilfælde rimeligt for de kortere erhvervsrettede mellemuddannelser, men forholdet bevirker sikkert mange gange ved de lange universitetsuddannelser, at den studerende, som måske på et tidspunkt ønsker et kortere uddannelsesforløb end oprindelig tilsigtet, i dag må forlade uddannelsessystemet uden eksamen — endnu et frafald er registreret. Det er min opfattelse, at muligheden for at etablere flere afgangstrin på de lange uddannelser bør undersøges. Der må gives bevis for hver uddannelsesdel, der er gennemført, og det må gøres mere frit for den enkelte helt frit at sammensætte sin uddannelse på tværs af institutions- og andre traditionsskel.

Styring af de videregående uddannelser.

Jeg er overbevist om, at en stor del af dette tings medlemmer er enige med mig i, at de foran nævnte problemer er væsentlige, og sikkert også i, at de foreslåede løsninger er gode og rimelige. Spørgsmålet er imidlertid, hvorledes man kan sikre sig, at de beslutninger og tilkendegivelser, som kommer fra folketinget, også bliver omsat i praksis.

Samordningen og styringen af de videregående uddannelser møder her det problem, at mellemuddannelserne foregår efter et ret